

Олег Веденьов

магістр другого курсу навчання ОП Туризмознавство
спеціальність «Туризм і рекреація»,

Марія Покоłodна

канд. геогр. наук, доцент, доцент кафедри Туризму і готельного
господарства,

*Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, м. Харків*

ГЕОГРАФІЧНА СКЛАДОВА В ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ»

Сучасний підхід до формування змісту підготовки здобувачів ґрунтується на стандартах розроблених на основі компетентісного підходу [1], що дозволяє закладам мати високу автономність та гнучкість в порівнянні з попереднім варіантом, коли в стандартах чітко були визначені переліки дисциплін та їх зміст. Крім того для успішного і конкурентного функціонування освітньої програми перманентного оновлення у відповідності до змін середовища потребують як перелік освітніх компонент та і їх внутрішній зміст.

Тому натеper актуальним для всіх закладів вищої освіти є питання оновлення планів та змісту освітніх компонент у відповідності до актуальних відомостей, запитів часу та галузі професійної діяльності, регіональним особливостям.

В сучасних дослідженнях присвячених підготовці фахівців значна увага приділяється питанням формування набору компетенцій, які в своєму взаємопоєднанні дадуть необхідний рівень готовності здобувача до продуктивної виробничої діяльності. Традиційно такі компетенції поділяються на універсальні Soft skills (англ. – м'які навички) та професійні Hard skills (англ. – жорсткі знання, навички). Такий же розподіл притаманний і спеціальності Туризм і рекреація. Дослідженню різних аспектів підготовки фахівців в сфері гостинності присвячені численні роботи українських науковців таких як: Барибіна Я., Безкоровайна Л., Бурак В., Віндюк А., Гарага Г., Земліна А.,

Лук'янець А., Казарницькова Я., Лебедик Л., Мендела І. та Мендела Є., Стрельников В., Степанець Н.П., Чуєва І., Криволапов Е. Проте робіт які б охоплювали тематику географічної складової в підготовці практично немає, за виключенням низки робіт д.геог.н. проф. Любщевої О.О., хоча знання в географічній області є невід'ємною частиною професійних знань даних фахівців і виступає тим необхідним підґрунтям на якому буде здійснене формування і застосування інших фахових компетенцій. Саме тому дослідження цієї складової підготовки для спеціальності Туризм і рекреація є актуальними. Мета цього дослідження полягає в виокремленні та формуванні переліку освітніх компонентів географічної складової.

Географія є фундаментом більшості туристських дисциплін, так як туризм в цілому географічний за своєю природою. Географічні поняття і закономірності органічно вбудовані в поняття і категорії туризму як науки, сфери діяльності, галузі економіки, і без них неможлива сама побудова більшості туристських дисциплін

Таким чином, значимість географічної складової в підготовці майбутніх фахівців сфери туризму полягає в формуванні професійно спрямованих системних географічних знань і умінь, які:

- створюють умови для реалізації рекреаційних потреб людини як основного рушійного фактору розвитку туризму;

- є основою для формування туристського продукту, що враховує географічне положення, кліматичні та орографічні особливості території, соціально-економічну ситуацію і політичну обстановку в різних туристських регіонах світу;

- необхідні для розуміння закономірностей розподілу основних видів ресурсів туризму і оцінки туристично-рекреаційного потенціалу території, що визначає географію попиту на туристський продукт;

- дозволяють прогнозувати вплив туристської діяльності на природне середовище, що забезпечує розвиток туризму в контексті сталого розвитку.

Аналіз змісту компетентностей та його поєднання з предметною областю географії туризму дозволяють зробити висновок, що вона формує у студентів всі три види компетентностей: загальні, інтегральні та фахові.

Все це обумовлює необхідність широкого введення освітніх компонент географічного змісту в систему підготовки бакалаврів спеціальності туризм і рекреація, яка на наш погляд повинна бути представлена чотирма взаємопов'язаними блоками:

I Рекреалогія з виокремленням: власне рекреалогії, рекреаційної географії та рекреаційних комплексів.

II Географія туризму за видами та туристичне ресурсознавство: географія спеціалізованих видів туризму, регіональна туристична географія, матеріальна та нематеріальна культурна спадщина та її використання.

III Туристичне країнознавство.

IV Географія туризму України / Туристські ресурси України.

V Туристичне краєзнавство: Регіональне туристичне краєзнавство.

В підсумку зазначимо що саме така багаторівнева система географічної підготовки бакалаврів спеціальності може дати найбільший ефект, проте так само варто приділити значну увагу при складанні навчальних планів щоб зберегти послідовність і наступність у викладання зазначених освітніх компонент. Так само потребує подальшого дослідження та ретельної розробки змістовне наповнення зазначених освітніх компонент.

Ключові слова: географічна складова, компетенція, освітня компонента, спеціальність, туризм і рекреація.

Список використаних джерел:

1. Степанець Н. П. Компетентнісна парадигма в підготовці кадрів для сфери туризму / Н. П. Степанець // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія : зб. ст. – Ялта : РВВ КГУ, 2013. – Вип. 39, ч. 3. – С. 262–27